

Den 28. november 2006 afgav jeg en opfølgingsrapport om min inspektion den 13. oktober 2005 af Arrestafdelingen i Statsfængslet i Nyborg. I rapporten anmodede jeg om oplysninger mv. vedrørende nærmere angivne forhold.

Jeg modtog herefter en udtalelse af 14. december 2006 med bilag fra fængselsinspektøren i Statsfængslet i Nyborg og en udtalelse af 26. januar 2007 fra Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 2.8. Besøgslokaler

Jeg noterede mig det oplyste om at besøgsrummene i arrestafdelingen er mere udsat for slid end de øvrige besøgsrum fordi de anvendes som bufferkapacitet, og at fængslet for at begrænse dette slid ville indrette to ekstra celler i arrestafdelingen. Jeg bad om oplysning om hvor disse celler ville blive indrettet.

Fængslet har oplyst at arbejdet med at etablere de to celler er sat i værk. Fængslet har videre bemærket at etableringen af bufferkapacitet i Statsfængslet i Nyborg indgår i den indstilling der er lavet vedrørende transportområdet i kriminalforsorgen. Cellerne 185 og 198 vil blive ændret til overnatningsceller (for landtransporten og som buffer). Begge celler er beliggende i Mdr. 0 i umiddelbar tilknytning til personalekontoret. Herefter vil to depotrum i Mdr. 0 blive indrettet til celler således at fængslets samlede kapacitet ikke ændres.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 3.4. Fællesskab

Jeg henstillede til arrestafdelingen at tillade arbejdsfællesskab i cellerne efter en konkret vurdering af arbejdets art og omfang hvis der ikke i øvrigt er noget til hinder for at tillade arbejdsfællesskab. Jeg anmodede om underretning om hvad der skete i den anledning.

Fængslet har oplyst at fængslet har taget min henstilling til efterretning, og at fængslet fremover vil være opmærksomt på muligheden for arbejdsfællesskab i cellerne såfremt fængslet skulle modtage arbejdsopgaver der vil være egnede til formålet.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 6.7. Aviser og bøger

Jeg noterede mig at direktoratet ville orientere mig om fængslets tilbagemelding til direktoratet om resultatet af fængslets anmodning til bibliotekaren vedrørende fremskaffelse af bogkataloger til arrestafdelingen. Jeg tilføjede at direktoratet i brev af 7. november 2006 i sagen om min inspektion af Fængselsafdelingen Kærshovedgård havde oplyst at der ikke mere laves bogkataloger/fortegnelser, men at der i stedet printes lister fra nettet over nyudgivelser og bestemte emner ud til de indsatte.

Fængslet har oplyst at det er aftalt med biblioteket at bibliotekaren den første mandag i hver måned medbringer en udskrift af det aktuelle bogkatalog der er

gældende for fængslet. Udskriften af bogkataloget laves i to eksemplarer og hænges op henholdsvis i Mdr. 0 og i Sdr. 1.

Fængslet har endvidere oplyst at bibliotekaren kommer hver mandag i arrestafdelingen og besvarer de indsatte anmodninger vedrørende lån af bøger og samtaler.

Direktoratet har henholdt sig til fængslets tilbagemelding.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad punkt 6.8. Samarbejde med sociale myndigheder

Jeg noterede mig bl.a. at direktoratet var indgået i et projekt med udvalgte fængsler og kommuner med fokus på udvikling af ideer til forbedring af samarbejdet mellem kriminalforsorgen og kommunerne, og at spørgsmålet desuden ville blive gjort til genstand for en drøftelse i kontaktgruppen mellem Socialministeriet og direktoratet. Jeg bad direktoratet om at underrette mig om resultatet af det nævnte projekt og drøftelserne med Socialministeriet.

Direktoratet har i den anledning anført følgende:

” ...

Samarbejdsprojekt

Den 1. januar 2006 iværksatte Direktoratet for Kriminalforsorgen i samarbejde med Arbejdsmarkedsstyrelsen (Beskæftigelsesministeriet) og Socialministeriet et treårigt projekt, der går ud på at udvikle og gennemprøve metoder til god sagsbehandling. Projektet ledes af Videns- og Formidlingscenter for Socialt Udsatte og har til formål at støtte fængsler, Kriminalforsorgen i Frihed (KiF) og sociale myndigheder i at leve op til de nye forpligtelser i forhold til koordinerede handleplaner.

Projektet er iværksat som opfølgning på undersøgelsen 'Kriminalforsorgens og de sociale myndigheders samarbejde – om udmøntningen af De Vejledende Retningslinjer for samarbejdet mellem kriminalforsorgens institutioner og afdelinger og de sociale myn-

digheder', der udkom i maj 2003. Projektet gennemføres i tre regioner, og direktoratet har udvalgt tre fængsler og seks KiF-afdelinger, hvori projektet er forankret.

I 2006 (det første år i projektet) blev der nedsat tre regionale samarbejdsgrupper med deltagelse af fængsel, KiF, aktører fra arbejdsmarkedsområdet, de sociale myndigheder samt andre relevante instanser såsom misbrugscentre. Hver af disse grupper har afholdt møder og fastlagt en køreplan for et optimalt samarbejde i forhold til at skabe sammenhæng i indsatsen ved overgangen fra fængsel til frihed. I 2007 vil hver af regionerne følge denne køreplan for udvalgte sagsforløb. I 2008 vil der blive foretaget erfaringsopsamling og videreformidling samt forankring af projektets resultater. Da projektet således først afsluttes i 2008, er det endnu ikke muligt at komme med underretning om resultaterne.

Direktoratets drøftelser med Socialministeriet

Der har ikke været afholdt møde i Kontaktgruppen mellem Socialministeriet og direktoratet siden direktoratets udtalelse af 13. juni 2006. På næste møde i udvalget vil spørgsmålet om samarbejdet mellem kommuner og fængsler blive drøftet.

Det kan supplerende oplyses, at der den 17. oktober 2006 blev underskrevet en samarbejdsaftale mellem Odense Kommune og kriminalforsorgen. Formålet med samarbejdsaftalen er at nedbringe kriminaliteten for ca. 60 af de mest kriminelt belastede mellem 18 og 30 år i Odense Kommune. Målet skal blandt andet nås ved, at der skabes en enkel og entydig indgang til henholdsvis kriminalforsorgen og Odense Kommune, samt at de to organisationer i fællesskab og i samarbejde med den kriminelle, udarbejder en handleplan for indhold af afsoningstiden og den efterfølgende løsladelse og integration i samfundet.”

Jeg har noteret mig det oplyste. Det tilføjes at jeg fortsat er interesseret i at modtage underretning om drøftelserne med Socialministeriet i kontaktgruppen, men at jeg på det foreliggende grundlag frafalder min anmodning om underretning om det endelige resultat af det nævnte projekt der først afsluttes i 2008.

Ad punkt 6.11. Selvmord og selvmordsforsøg

Arrestafdelingen oplyste i det ajourførte spørgeskema – som jeg modtog den 6. oktober 2005 – at der havde været to selvmordsforsøg i arrestafdelingen inden for de seneste to år. Ombudsmanden havde (som led i den automatiske under-

retning som ombudsmanden modtager fra direktoratet om selvmordsforsøg mv. i kriminalforsorgens institutioner) modtaget underretning om et selvmordsforsøg der fandt sted den 22. december 2004 i arrestafdelingen. I direktoratets tidligere udtalelse oplyste direktoratet om to selvmordsforsøg i arrestafdelingen i Statsfængslet i Nyborg. Da disse selvmordsforsøg imidlertid lå efter den 6. oktober 2005 hvor jeg modtog spørgeskemaet retur fra arrestafdelingen i udfyldt stand, og da arrestafdelingen havde oplyst at en episode forud for en sikringscelleanbringelse den 8. juni 2005 ikke var "det andet" selvmordsforsøg der er omtalt i spørgeskemaet, anmodede jeg på ny arrestafdelingen om at oplyse hvornår det andet forsøg fandt sted. Jeg anmodede endvidere om oplysning om hvorvidt det var indberettet til direktoratet.

Fængslet har oplyst at fængslet på ny har gennemgået sager vedrørende selvmordsforsøg, og at fængslet herefter antager at den episode som jeg spørger til, drejer sig om en episode der er indberettet til direktoratet den 12. februar 2004. Fængslet har vedlagt akterne vedrørende denne episode som bilag til udtalelsen.

Det fremgår af direktoratets udtalelse at fængslet supplerende over for direktoratet har oplyst at denne "episode" rettelig drejer sig om i alt fire hændelser der har fundet sted i Arrestafdelingen i Nyborg, og som vedrører den samme indsatte. Disse hændelser er herefter opremset.

Direktoratet har bemærket at alle disse fire hændelser er indberettet til direktoratet og til ombudsmanden i overensstemmelse med (det dagældende) cirkulære om indberetning til Direktoratet for Kriminalforsorgen vedrørende indsatte der under indsættelse i kriminalforsorgens institutioner afgår ved døden eller udsætter sig selv for livsfare. Direktoratet har henvist til ombudsmandens journalnumre på disse sager. Direktoratet har videre oplyst at det fremgår af de skriftlige indberetninger fra arrestafdelingen vedrørende hændelserne at den pågældende var varetægtsarrestant, og at alle hændelserne fandt sted i Arrestafdelingen i Nyborg. I forlængelse heraf har direktoratet anført at direktoratet

således over for ombudsmanden i direktoratets underretning i skrivelse af 30. juni 2004 burde have præciseret at de fire hændelser var foregået i arrestafdelingen. Direktoratet har beklaget at det ikke skete.

Det fremgår videre af direktoratets udtalelse at fængslet den 15. januar 2006 telefonisk over for direktoratet har beklaget at de fire nævnte hændelser i spørgeskemaet til mig fejlagtigt figurerer som en hændelse (ud over det i skemaet andet nævnte selvmordsforsøg den 22. december 2004). Ligeledes har fængslet beklaget at fængslet i udtalelsen til direktoratet af 14. december 2006 fejlagtigt har oplyst at der var tale om en og ikke fire hændelser. Fængslet har om baggrunden for fejlen forklaret at de fire hændelser er begået af samme person med få dages mellemrum, og at fængslet derfor har betragtet hændelserne under et.

Direktoratet har henholdt sig til fængslets beklagelse.

Jeg har noteret mig det oplyste og kan oplyse at titlen på ombudsmandens sager nu er rettet (både på sagsomslagene og) i det elektroniske dokumenthåndteringsystem så det nu fremgår at hændelserne fandt sted i Arrestafdelingen i Statsfængslet i Nyborg.

Ad punkt 8.3.10. Fast vagt

Jeg forstod umiddelbart sikringsmiddelvejledningens punkt 4, afsnit 2, hvorefter det så vidt muligt bør sikres at den faste vagt er en erfaren, ”fastansat” medarbejder, sådan at der kun kan anvendes ikke fastansatte (men dog erfarne) medarbejdere hvis det ikke er muligt at benytte en fastansat medarbejder. Jeg anmodede direktoratet om at oplyse om bestemmelsen skal forstås på denne måde.

Direktoratet har bekræftet at bestemmelsen skal forstås på denne måde.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Efter fængslets interne regel skal den faste vagt ”som udgangspunkt” være en fastansat medarbejder, men medarbejdere på prøve kan ”[e]ndvidere” fungere som fast vagt hvis de har gennemgået den væsentligste del af grunduddannelsen. Jeg anmodede fængslet om at oplyse om fængslets interne regel skal forstås således at anvendelsen af erfarne medarbejdere på prøve som faste vagter ved sikringscelleanbringelse er sekundær, jf. at der ”som udgangspunkt” skal være tale om en fastansat medarbejder, eller om erfarne medarbejdere på prøve kan fungere som faste vagter uanset at det er muligt at anvende en fastansat medarbejder, jf. formuleringen ”[e]ndvidere”.

Fængslet har oplyst at fængslet tilstræber at den faste vagt som udgangspunkt er en erfaren, fastansat medarbejder. Hvis det ikke er muligt at anvende en fastansat erfaren medarbejder, anvendes sekundært en erfaren, prøveansat medarbejder. Endvidere har fængslet oplyst at sygeafdelingens personale i starten af december 2006 har modtaget lokal undervisning hvor reglerne for anbringelse i observations- og sikringscelle blev gennemgået.

Direktoratet har udtalt at direktoratet ingen bemærkninger har hertil. Direktoratet har dog meddelt fængslet at det bør præciseres i fængslets interne regler at det tilstræbes at den faste vagt som udgangspunkt er en erfaren, fastansat medarbejder, og at en erfaren, prøveansat medarbejder kan anvendes hvis det ikke har vist sig muligt at anvende en erfaren, fastansat medarbejder.

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra at fængslet herefter har eller snarest vil præcisere de interne regler i overensstemmelse med direktoratets tilkendegivelse.

Opfølgning

Jeg ønsker som nævnt, fortsat at modtage underretning om drøftelserne med Socialministeriet i kontaktgruppen, jf. pkt. 6.8. Jeg betragter i øvrigt herefter sagen om min inspektion af Arrestafdelingen i Statsfængslet i Nyborg som afsluttet.

Underretning

Denne rapport sendes til arrestafdelingen (Statsfængslet i Nyborg), Direktoratet for Kriminalforsorgen, Folketingets Retsudvalg og de indsatte i arrestafdelingen.

Lennart Frandsen

Inspektionschef